

Hallitus myi Nesteen osake-enemmistön - hidasta taputusta

Noin vuosi sitten Suomen hallitus teki päätöksen luopua Nesteen osake-enemmistöstä. Tämä viestittiin niin, että Neste ei ole Suomen valtion huoltovarmuuden kannalta niin tärkeä yhtiö, että siitä tulisi omistaa yli 50%. Esimerkiksi sähköyhtiö Fortum katsottiin tärkeämmäksi tästä näkökulmasta. Osakkeet oli määrä siirtää Valtion kehitysyritys VAKE:een, joka edelleen sijoittaisi saadut varat Suomen valtion kannalta merkittävien, talouden kilpailukykyä pitkällä tähtäimellä parantavien, hankkeiden rahoitukseen.

Me henkilöstöryhmien edustajat emme ymmärtäneet hallituksen logiikkaa, onhan Neste osoittautunut hyväksi osingonmaksajaksi ja myös yhtiöksi, joka aktiivisesti tuo Suomelle ja miksei myös koko maailmalle ratkaisuja uudistuvien energialähteiden käyttöönottamiseksi. Lisäksi yhtiö tulee olemaan Suomen huoltovarmuuden kannalta merkittävä yritys vielä kymmeniä vuosia. Maailmalla on lukuisia esimerkkejä öljy-yhtiöistä, joiden pitkäjänteinen kehitys, ja sitä kautta myös työpaikat, on ajettu alas lyhytnäköisen voitontavoittelun seurauksena.

Suomen hallitus on toki oikeutettu myymään Suomen kansallisuusomaisuutta. Sillä on siihen eduskunnan ja sitä kautta kansalaisten valtuutus. Nesteen osakkeiden myyntiin liittyy kuitenkin kaksi peliliikettä, joista hallitus ansaitsee hitaat taputukset.

Viime vuonna hallitus päätti lahjoittaa Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiölle 50 miljoonaa euroa. Hieno asia, että lasten hyvinvointia halutaan parantaa. Kenellä olisi mitään tätä vastaan? Ei ainakaan meillä. Mielenkiintoiseksi asian teki se, että rahoitus hoidettiin siirtämällä säätiölle Nesteen osakkeita 50 miljoonan arvosta. Näin valtio luopui Nesteen osake-enemmistöstä tavalla, mitä olisi poliittisesti mahdotonta kritisoida. Oiva peliliike. Säätiö sai Nesteen osakkeiden myötä nousevan osinkovirran toimintansa pitkäjänteiseksi rahoittamiseksi. Saiko? Osakkeet saatuaan Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö myi noin 80% omistamistaan Nesteen osakkeista. Käytännössä tämä tarkoittaa, että Valtioneuvosto ei suinkaan tarkoittanut osakkeita rahaston pitkäaikaiseen käyttöön vaan junaili tällä tavalla valtion Nesteen osake-enemmistöstä luopumisen. Toimintatapa on samankaltainen, kuin millä hallitus junaili Ekokemin myynnistä saadut rahat Sotedigin kehittämiseen ohi eduskunnan. Hyvän hallintotavan mukaisesti, avoimesti ja suoraselkäisesti? Hitaat taputukset. Seuraavat 5% Nesteen osakkeista meni myyntiin vähän aikaa sitten. Vuosi sitten kerrotun suunnitelman mukaan ne siirrettäisiin ensin Valtion kehitysyritykseen VAKE:een, joka sitten investoisi saadut varat Suomen taloutta pitkällä tähtäimellä hyödyttäviin kohteisiin. Ei mennyt tämäkään hallitukselta niin kuin luvattiin. Valtio myi Nesteen osakkeet ohi VAKE:n ja lienee selvä, että näin saadut varat päätyvät, lyhytnäköisesti, hallituksen vaalibudjettiin. Tase töihin lupasi pääministeri. Pääministerin käsitys hyvästä hallintotavasta lienee ymmärrettävissä vain, jos itse sattuu olemaan pääministeri. Hitaat taputukset.

Vuosi sitten esittämä huolestamme, että valtio luopuessaan osake-enemmistöstä Nesteessä, vaihtaa pitkäjänteisen kehittämisen ja tulovirran lyhytnäköiseen säätämiseen, on edelleen olemassa. Valitettavasti se myös näyttyy entistä todennäköisempänä.

26.6.2018 Kilpilahti

Nesteen henkilöstöryhmät

Päälouottamusmies Sami Rynnänen, Porvoon jalostamon työntekijät

Päälouottamusmies Kimmo Aho, Naantalin jalostamon työntekijät

Päälouottamusmies Jouni Lappeteläinen, Porvoon jalostamon toimihenkilöt

Luottamusmies Timo Nyman, ylemmät toimihenkilöt